ШЕРЪЕ ІИЛМА

атеистически пропаганда

Вай мехка социализм котъалар бахьан долаш ДІаььнчий дына керттера социальни лард — сагі сага ею йола эксплуатаци. Дуккха а дуХхаГІа бола нах дына тІехьара бьаннаб, чІоагІГа кхоабал ю пар атеистически мировоззреши.

ЦХьаБакъда, советски наьХа цхьадола дакъа хІанз а дынах хьаькъастанза, киназеи маьжигеи хІанг, ламазаш деш, мархаш кхоабаш, мичча тайпара лаьтта а дына Іоткъама кІал латташ да.

Пудуха Коммунистически парте ший моттигашкарча организацешта хьалхашка деккар оттаЛьдУ дына дуХьалара кхоьсам чІоагІГе, цун реакционни чудовищами советски гражданий цхьаДола дакъа коммунизм хьаькъара ГІулакха юкъера дахарца це деш дола эулами наха ІІадовзийта аьнна.

Парте уж указанеш кхоачашъ еш, къаХьегамхой культурен кхетамаш лаХбеча, царна марксистско-ленински мировоззреши а коммунистически морала а наькъаца кхетам луча дикка толамаш доах вай республикерча партийни общественний организацешта тІехьарча хана.

1964 шера дуХьЛала «Знание» яхача общества Нохч-ГІалгІай отделене членаша йийнай базача наха юкъе Іилма-атеистическ темаех 3222 лекци. Цул совгІа дуккха лекцеш йийнай лекторашца Іалама — Іилма темаех а. ДуХьЛала биологически астрономически темаех йийнай 827 лекци.

Дуккхача юрташка хаттарийн жопийн сайренаш, беседаш, доклади яьй общества районашкарча организацешца. Атеистически пропаганда еча дикка толамаш дьхьаЛ Шаььла районерча атеисташа. 608 лекци йийнай пар ІІадахача шера района юрташка. Клубашкеи кхьча моттигашкеи дуккха нах а гулбеш ешача декпешка ца уХача наха лаьрХІа бахача наьХа ЦІепошка кхаьнах лектореи ВІашагІьелкай уХхаза, кхы балхаш ду.

ТІехьЛарча хана цхьадола толамаш дьхьаЛ Ножай-Юрта районе а. ДуХьЛал уХх шера январь бетта йийнай цу районерча атеисташа 50 совгІа лекци. Во.лел ала йийн йолаш баш атеистически болх Бедана, Сунженски, ишшта цхьайола кхьча районашка.

Атеист хилар, духовни пархІатонга бола никъ лаха наха новкъосталдар докхха а сийлен а гІулакх да. ДуХьЛа ба республике из деккар сийлечца кхоачашдеш бола лекторашца, пропагандисташ. ЧІоагІГа теркам тІабахийта, делабу из болх Ножай-Юрта райкома кхаьнаьХа отдела заведующе Вахуева Халифатен цу райкома инструктора Хамаева Зухраси. Цар бахача наьХа цІепошка кхаьнах гул а беш лекцеш еш, беседаш ю атеистически темаех, дуХьЛал январь беттa царех хІаранг кхаьнаьХаца мархах доала эулам дувшаш пхи-пхи беседа яьй.

Іилма-атеистически пропаганда дика еш пропагандисташ дуХьЛа ба вай республике.

Дынах тешаранга юкъе хаданза индивидуальни болх белга, царна лекцеш ешалга, беседаш елга, уж боаДонна кІалхара бохьилга, коммунизм хьаькъара советски наьХа лоатчаберча кхоьсамах юкъе оьхІга — из ба цу атеистиша бен болх болх.

Колхозийн совхозийн партийни организацеш, берриГа коммунисташ оарцаГІбаЛа беза атеистически пропаганда йоаржаЛра. Уж хкетадеш хила беза партийни организацешца, идеологически фронтА болхлоца дына дуХьЛарча кхоьсамА ерригача средствеаи формаеи пайда а эцаш берриГа низ тІабахийта оарцаГІдовла кхаьькъараш моттигашца атеистически кхетам луча керда толамаш дахарца, берриГа нах дына боадонна кІалхара бахара.

ХАНАЛ ДИЪ ДИ ХЬАЛХА

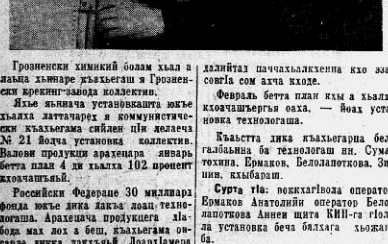

Грозненски химический болам хьал а лаьна хьинаре къаХьегаш я Грозненски крекинг-завода коллектин.

Йхье яьннача установкашта юкъе хьалха латтаЛ ерг я коммунистически къаХьегама сийлен цІи делаеча № 21 йолча установка коллектин. Валовни продукци арахенара январь бетта план 4 ди хьалха 102 процент кхоачашъяьй.

Российски Федераце 30 миллиард фонда юкъе дика лаКъа лоаД технологама. Арахенача предцедера ІІадоДа мах лох а беш, хьаькъараш оарцаре ямкеи лаКхьЛЬЙ. ЛоарХІаМера продукташ хьаькъастанз а дикка мехДеннад. Цу ГІулакхо вІашТІехьалийтал паччахьалкхенна кхо эзар совгІа сом аЧча кходе.

Февраль бетта план кхы а хьалха кхоачашъергІа оаха, — йоах установка технологама.

Къаьстта дика къаХьегарча белгалбаьна ба технологаш ян. Сматохина, Ермаков, Белоалпоткова, Зинин, кхьбаЛаш.

СуРта тІа: нохкхаГІоаза оператор Ермаков Анатолийн оператор Белалпотова Ленаца щита КИП-га ГІолла установка беча балхаГа хьожаш ба.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

И. Пимева сурт.

МАССА А МЕХХАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Министрий Совета орган. Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 13 (4027). ШОАТТА, 30 январь, 1965 шу. Мах 2 кап.

ВЕЛИКОБРИТАНЕ КОМПАРТЕ ДЕЛЕГАЦИ КПСС ЦК ТІАЭЦАР

26 январе КПСС ЦК ХьалХарча секретара, КПСС ЦК Президиума членан Л. И. Брежнева, Президиума члена, КПСС ЦК секретара М. А. Суслова, КПСС ЦК секретара Б. Н. Пономарева КПСС ЦК ТІаийнар КПВ исполкома Политически комитета членаш П. Р. Датт а У. Уайрайт а юкъе бола Великобритане Компарте делегаци.

Шинна а парте виналаш дІа-ХьА дагабулача хана йийнар лерхІаш дола юкъера ГІулакх кхоачашдера проблемаш — марксизма - ленинизма принципий, 1957-чеи 1960-чеи шерий Московски совещанеи ларда ГІа дунен хьалхашта юкъера коммунистически болама цхьоаГІо чІоагІГар духьа кхоьсам лоаттабар.

Вежарашха йолча шин партена юкъерча ГІулакхашка хьежача доагІІача тайпара гуччахьа а дег ТІаГІа а чакхдаьлар кхамаьл.

Къамаьл деча хилар КПСС ЦК Дунен хьалкъашта юкъерча отдела заведующе хьалхара заместитель В. Г. Корионов.

ХУРГЬОЛА механизатораш

Производственни управленче керттерча инженера Мусаг дувш:

— Дуккха механизированни звеношт хургьа уьх шера Наьсарен ЛаьтташкА - кхаььегаш. Бакъда, механизаторашт тоьаш бан боахамашка. ЦудуХьа районе боалаМашка хьайийлай механизаторий курсаш, масала, «Экажевский» совхозе центральни усадьбе дешА вагІа 27 саг «Назрановский» совхозе — 23, «Октября 40 шу» яхача совхозе — 33 саг. ДуХьЛа хургьоалаМ машинашт йовзийта ца Іеш, царна хьех агрономиГ. Уьх кердача шера опыт йолча механизаторашца цхьана Наьсарен беркатерча лаьтташка ялаташ кхедеш хургьа къона трактористаш.

М. РАЖОВ.

РЕМОНТ ЙИСТЕЯЬННАЙ

Шелковски районе эгтара хьалха юртбоахама техникана ремонт яь яьнначарех я «Коминтерн» яхача колхоза механизаторий коллектив. Болх бе йийн йолаш кийча я еррига трактораш. ЛаьЛта тоаЛеш ялат ІІадувш йола инвентарь. ХІанзалехьа ремонт яьй йол хьакха эпача еррига техникана, комбайнашта. Цо торо хуэийтаргІа колхоза ахархошка ший ханнаЛча дикагІйолча агротехнически ханашкеи бІаьстан кхашка ду балхаш йистеЛа.

Ремонт яра балхаш дика вІашТІехьаЛхьаД тракторно - полеводческий бригадаЛ бригадирий ГІончаева ни. Гордейчука, Маслова. Ремонт еча къаьстта дика къаьхьагарча белгалбаьна ба механизаторашт Кондауров Иван, Мороз Ефим, Яровой Григорий, Ионов Савелий, кхы дуккха бараш а. Царех хІаранг сменах норма 120 — 140 процент кхоачашІора. Дика хул цар яь ремонт. Ремонт яь льина техника хьаэцача хана цига хьожаш хиннача комиссена цхьаккха гІалат кораданзар ду балха ньке.

ХІанз механизаторашт беррига пиз тІабахийта къаьхьагаш ба кхашка органически удобренеш ший ханнаЛча ДІаЛхьара, зеша а дешаш шоай балА говзал лаьхьара, Юртбоахама еррига техникана ремонт яь яларца, кхашка удобренеш екхидга дикка сиХденнад. ХьалхаГІа дешеш буеш кхашка 25 — 27 тонн удобреши мара ювлаш хиннаеце, хІанз, 32 — 34 тонн юлл.

К. САЙТОВ.

Азербайджански ССР. Бакински управлене монтажникаш ІалЬмате йоккха 400 тонн еза крана бухте ІалЬмате доккха кема-катаманаш ВІашагІЬолЛам боахка сармовски стрела вІашагІЬела боалаш латт. кемаш дерш ши корпус вІашагІьювзаш Стрела, вІашагІЬела вьнначуо тІехьаГІа къаьст-къаьстача блокашта долча тІаь еррига блокаш ДІаоттаЛ йийнйка а йийкъа. лаХкалла 20-эза бьаннаГІ.

Къаьстта а белгалйоалаш лакхьенна доахана продуктивность № 1 йолча Грозненски шурий совхозе. Укхала тІарА кхоабача Іатто ДІадахача шерарчул 429 килограмм дукхаГІа еннай шура. Толам бакхзара къайле сенах латт аьлчо из латт, бежа Іуша, доаркана; специализташа шоай къаьхьагаш дика вІашТІехьбаьккха хиларах, доахан кхоабилгеи леладегеи тоаДарах. Из бахьан долаш во хиннай результаташ а. Іа дьаькха доалача хана дегта доахан сов тишленна хиларах ленней бийсаннен 1,5—2,5 килограмм мара шура лапар цар. Ах шера гарта къаьхьга йийзар хьалхаГІа хиннар миссел йола цар продуктивность юхаметтаоттаЛра, хІаьта иа бахьан долаш бІарчуча шера результаташ а эсала хилар. Масала, «Экажевский» совхозе юкъера лаьрХІача хІара кхоабача Іаттагара яьккха шура 986 килограмм мара хиланзар, «Горец» аьача совхозе — 1.012 килограмм.

Лоапца аьлча, хаРпаььара ХІамаш дукха хиннад. ЦхьаДола ГІалаташ хІанз тоаДеш латт. МТФ доаркай, скотникий, бригадирий деккар сенах латт аьлча, из латт, кхоачамбоаца-ваш ГІендаь ДІадахарах, доаханга Іа дика дакхийтарах, Іан беттаШца шура дукхаГІа яккхарах.

* * *

1964 ш. шура дукхаГІа яьккха (килограммашца хІара Іаттагара доарХІаш)

РЕСПУБЛИКЕРА ДИКАГІА ЙОЛА ДОЯРКАШ

Барахоева Л.	«Назрановский» совхоз	4.060
Кандиева Н.	«Терский» совхоз	3.439
Нагуманова Г.	«Красный пахарь» яха колхоз	3.380
Драничникова Е.	«Красный пахарь» яха колхоз	3.375
Лукманова З.	Ленина цІерах йола наурски колхоз	3.258
Еремеева Р.	1-ча Мая цІерах йола колхоз	3.130
Авилова Е.	«Червленский» колхоз	3.129
Бойченко Е.	«Терский» совхоз	3.043
Лаврушина А.	№ 1 йола шурий совхоз	3.028
Алитаева А.	«Красный пахарь» яха колхоз	3.014
Ахмарова Я.	«Терский» совхоз	2.978
Берлерь А.	«Дружба» яха совхоз	2.965
Мартынова М.	№ 1 йола шурий совхоз	2.962
Васильева М.	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.955
Манева А.	№ 1 йола шурий совхоз	2.911
Кудашова М.	«Красный пахарь» яха колхоз	2.911
Рыбилко М.	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.875
Пронина А.	«Коммунизмаг бода нинъ» яха шелковской колхоз	2.862
Шахилова	«Джалка» яха совхоз	2.861
Мальцева Н.	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.853
Амаева А.	Грозненски шурий совхоз	2.851
Горбатовская М.	«Красный пахарь» яха колхоз	2.844
Шенцева Н.	Ленина цІерах йола наурски колхоз	2.829
Насуева А.	№ 1 йола шурий совхоз	2.824
Королева А.	№ 1 йола шурий совхоз	2.814
Ааалова Н.	«Джалка» яха совхоз	2.800
Дукаева М.	Наурски виноэавод	2.789
Кузнецова В.	Червленский колхоз	2.787
Колесникова	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.783
Мовсарова Б.	«Терский» совхоз	2.773
Масутова М.	№ 3 йолча сомий-баьца даарий совхоз	2.772
Кулешова М.	Ленина цІерах йола шелковской колхоз	2.767
Петрова Н.	Кирова цІерах йола шелковской колхоз	2.762
Зелинханова	«Ермоловский» совхоз	2.761
Антоненко М	№ 1 йола шурий совхоз	2.760
Заварева З.	«Терский» совхоз	2.751
Акиншина	№ 1 йола шурий совхоз	2.733
Грицаенко В.	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.706
Тасбаева К.	Ленина цІерах йола шалински колхоз	2.700

Фермай къаьхьагамхой, яхь чІоагІа доаржае! Хьалха латтаРашкара хьокхам эпа!

ЦАРЦА НИЙСЛЕ

1964 шера хьайбан лелдераша бьаьча балха итогаш яьй. ДІадахача шераца пийсйича ЦІезит-дукха алсамъьккхай еррига йоаннхаш йола шура. ХІара кхоабача Іатта продуктивность 148 килограмм лакхьенай.

Къаьстта а белгалйоалаш лакхьенай доахана продуктивность № 1 йолча Грозненски шурий совхозе. Укхала тІарА кхоабача Іатто ДІадахача шерарчул 429 килограмм дукхаГІа еннай шура. Толам бакхзара къайле сенах латт аьлчо из латт, бежа Іуша, доаркана; специализташа шоай къаьхьагаш дика вІашТІехьбаьккха хиларах, доахан кхоабилгеи леладегеи тоаДарах. Из бахьан долаш во хиннай результаташ а. Іа доаькха доалача хана дегта доахан сов тишленна хиларах ленней бийсаннен 1,5—2,5 килограмм мара шура лапар цар. Ах шера гарта къаьхьга йийзар хьалхаГІа хиннар миссел йола цар продуктивность юхаметтаоттаЛра, хІаьта иа бахьан долаш бІарчуча шера результаташ а эсала хилар. Масала, «Экажевский» совхозе юкъера лаьрХІача хІара кхоабача Іаттагара яьккха шура 986 килограмм мара хиланзар, «Горец» аьача совхозе — 1.012 килограмм.

Лоапца аьлча, хаРпаььара ХІамаш дукха хиннад. ЦхьаДола ГІалаташ хІанз тоаДеш латт. МТФ доаркай, скотникий, бригадирий деккар сенах латт аьлча, из латт, кхоачамбоаца-ваш ГІендаь ДІадахарах, доаханга Іа дика дакхийтарах, Іан беттаШца шура дукхаГІа яккхарах.

* * *

1964 ш. шура дукхаГІа яьккха (килограммашца хІара Іаттагара доарХІаш)

РЕСПУБЛИКЕРА ДИКАГІА ЙОЛА ДОЯРКАШ

Барахоева Л.	«Назрановский» совхоз	4.060
Кандиева Н.	«Терский» совхоз	3.439
Нагуманова Г.	«Красный пахарь» яха колхоз	3.380
Драничникова Е.	«Красный пахарь» яха колхоз	3.375
Лукманова З.	Ленина цІерах йола наурски колхоз	3.258
Еремеева Р.	1-ча Мая цІерах йола колхоз	3.130
Авилова Е.	«Червленский» колхоз	3.129
Бойченко Е.	«Терский» совхоз	3.043
Лаврушина А.	№ 1 йола шурий совхоз	3.028
Алитаева А.	«Красный пахарь» яха колхоз	3.014
Ахмарова Я.	«Терский» совхоз	2.978
Берлерь А.	«Дружба» яха совхоз	2.965
Мартынова М.	№ 1 йола шурий совхоз	2.962
Васильева М.	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.955
Манева А.	№ 1 йола шурий совхоз	2.911
Кудашова М.	«Красный пахарь» яха колхоз	2.911
Рыбилко М.	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.875
Пронина А.	«Коммунизмаг бода нинъ» яха шелковской колхоз	2.862
Шахилова	«Джалка» яха совхоз	2.861
Мальцева Н.	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.853
Амаева А.	Грозненски шурий совхоз	2.851
Горбатовская М.	«Красный пахарь» яха колхоз	2.844
Шенцева Н.	Ленина цІерах йола наурски колхоз	2.829
Насуева А.	№ 1 йола шурий совхоз	2.824
Королева А.	№ 1 йола шурий совхоз	2.814
Ааалова Н.	«Джалка» яха совхоз	2.800
Дукаева М.	Наурски виноэавод	2.789
Кузнецова В.	Червленский колхоз	2.787
Колесникова	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.783
Мовсарова Б.	«Терский» совхоз	2.773
Масутова М.	№ 3 йолча сомий-баьца даарий совхоз	2.772
Кулешова М.	Ленина цІерах йола шелковской колхоз	2.767
Петрова Н.	Кирова цІерах йола шелковской колхоз	2.762
Зелинханова	«Ермоловский» совхоз	2.761
Антоненко М	№ 1 йола шурий совхоз	2.760
Заварева З.	«Терский» совхоз	2.751
Акиншина	№ 1 йола шурий совхоз	2.733
Грицаенко В.	Кирова цІерах йола суннженски колхоз	2.706
Тасбаева К.	Ленина цІерах йола шалински колхоз	2.700

ВЕДОМОСТИ ЙИЛЛА

КЪАХЬЕГАМХОЙ ДЕПУТАТИЙ ГУДЕРМЕССКИ ГОРОДСКОЙ СОВЕТ ХАРЖАРА ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕ СОСТАВ ЧІОАГІЪЯРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

«Нохч-ГІалгІай АССР районнин, городской, поселокан, аульн, станични, юрта Советашка хоржамаш дарах йолча положенеш 34, 35 ст. ст. хьежжа Гудермесски городской къаьхьагамхой депутатий Совета хоржамаш дарах йола городской хоржамий комиссе чІоагІйойла общественни организацийн общественни обсуждайн юкъе з болаш.

Городской хоржамий комиссе председателе — **Мельников** Николай Александрович — Гудермесски городской городской коммунистически организацегара.

Городской хоржамий комиссе председатела заместитель **Этиев** Увайс Этиевич — Гудермесски хлебозавода болхлошкара, инженерно-технически болхлошкара, ГІулаькхерча нахагара;

Городской хоржамий комиссе секретарь **Мадаева** Заина УмарХаджиевна — Ерриговскин Ленински коммунистически Кагирхой Союза Гудермесски городской организацегара.

ГОРОДСКОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕ ЧЛЕНАШ

Басараев Рамзан — КъаьбаГеда-Кавказски машиннаьхьа Гудермеса локомотивни депо болхлошкара, инженерно-технически болхлошкара, ГІулаькхерча нахагара;

Белова Валентина Николаевна — Медицински институтий завода болхлошкара, инженерно - технически болхлошкара ГІулаькхерча нахагара;

Городницкая Нина Антоновна — ЦІеча хІарга Гудермесски городской комптетагара;

Лабутина Анна Петровна — Гудермесски типографе болхлошкара, ГІулаькхерча нахагара;

Пазин Виктор Николаевич — Гудермесски хлебопродуктай реальза-за болхлошкара, ГІулаькхерча нахагара;

Ягольницкий Ефим Ефимович — Эскара, Авиацена, Флота ГІо ДеЧа Добровольни Общества (СССР ДОСААФ) Гудермесски городской организацегара.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель
И. АЛМАЗОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь
Н. СЫЩИКОВ.

КЪАХЬЕГАМХОЙ ДЕПУТАТИЙ МАЛГОБЕКСКИ ГОРОДСКОЙ СОВЕТ ХАРЖАРА ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕ СОСТАВ ЧІОАГІЪЯРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Нохч-ГІалгІай АССР районнин, городской, поселокан, аульн, станични, юрта къаьхьагамхой депутатий Совета хоржамаш дарах йолча положенеш 34, 35 ст. ст. хьежжа МалгІабика городской къаьхьагамхой депутатий Совете хоржамаш дарах йола городской хоржамий комиссе чІоагІйойла общественни организацийн е виналлаш юкъе з болаш:

Городской хоржамий комиссе председатель **Воронкин** Василий Иванович — МалгІабика городской комМалгобекнефта» нефтепромыслови управлене профессиональни союза МалгІабика промыслови комитетагара;

Кортоев Мажит Эрзянич — «Ингушский» совхоза болхлошкара, совхоза - юрта — боахама специалистташкарен ГІулаькхерча нахагарен;

Котинов Ахьмад Исраилович — Ерриговскин Ленински Коммунистически Кагирхой Союза МалгІабика городской организацегара.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель
И. АЛМАЗОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь
Н. СЫЩИКОВ.

Агитпунктий наІараш йийлай

Сатийна ян уьх деношка Сунженски районе Шеча Эскара цІерачча культура ШагІа. Уьхлаа болх беш я агитпункт. Цунна керте эттав культура Шеп директор нов. Конощенко.

ЧІоагІа сакъеднаре я агитпункте, Саргсарахь хьаьох уьхлаарца ашаий, ялпей оаз, бийса юкъе ахьалца боагаш уз сийрда лампаш. Дика пІаьхІехьдьаьккхал агитпункте доарХІамерча кампанена — моттигеча Советашка хоржамаш дара кийчо елга. ХІанзе а вІашагІьеллай культура ШагІа хоржамаш хилалехьа хьаьлаача деношка концерташ эуттадергІоча агитбригада, ХьадетХал доржамех йола плакаташ, лозунгаш, йолаш я гойтара агитаци. ЦІаГІа ленина керда газеташ, журналаш ТІаккхуь. Оттаьлий ешарГІолча лекцей, ерййолча беседай план. Агитатораш пропагандисташ культура ШагІа беседаш, лекцеш ешарал совгІа колхоза шурий-товарни ферме, тракторни бригадашка ухарга. концерт оттаДергІа агитбригада. Болх беш хургьа ДІа-юха лела кино.

* * *

ЙиллагІча январера деиз болх беш я Грозненрча Н. Крупскай цІерачча машиннаьхьалой культура ЦІаГІара агитпункт. ХьалХье а оттаЖча планах къаьхьет агитатораша. Шоай кварталашка бахача наха моттигеча Советашка леча хоржамий Положенин ДІайозийтай. Каст-каста агитпункте лекцеш, еш, беседаш ю. Из дьаьчул тІехьаГІа ну темах лаьца кино хьоях.

ЧІоагІа сакъедраме ер уьх денешка агитпункташ «Советски Союза» сага боКъон декхарг» аьх ешаГІа. Дика ІІаьхІехьдьаьккхал агитпункте доарХІамерча кампанена «Советски Союза» сага боКъон декхарг» аьх ешаГІа. Дика ІІаьхІехьдьаьккхал агитпункте доарХІамерча кампанена — моттигеча Советашка хоржамаш дара кийчо

Бетта план — 135 процент

Ер массеех бутт ба Эльдарово Орлиная яхача мехкдаьлтта тоХкача коллективо «Грозненстеарнедка» треста карара кара тела Ще байраех лелаю.

Уьх деношка лика къаьхьегама толамаш дьхьаЛ цу коллективо, 28 январь ТІаХхоачаш 875 метр бутуу техаЛ цар, 135 процент кхоачашъяьй январь бетта бутуу тохара план. Ер бутт боалехьа яьы а 200 метр бутуу тоха лерхІ колективо.

Лика къаьхьегаш я мастера ЧаСкаленко Николаза, Попов Алексея кулгалду бутуу детта коллективаш.

Ч. САМИЕВ.

ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕШКАРА

Пайда эца ерригача торонех

Шоай XXVI-ча партийни конференце гулбелар самардийнахьа Сунженски районе районна коммунистан. Конференце доклад яьча парте Сунженски районна секретаре нов. Варлашкина а пренеех къамьлан даьча делегатана а дийцар карагІийнйнча толамех, хІаьта районе экономика дІаХо деГІаЬьлара де дезарех.

Районе къахьегамхоца цхьаьна шера 230 эзар центнер ялат дехкад паччахьлихенга. Къаьстта дуьхьа районе ялат ихедьлъ Ленина, XX партеъцца цІеригІча, «Победа» ялуа колхозаца, Доккий толамаш даьлъ районе тІаьлаьрна а. Паччахьлихенга дуьх доккха гІаьна хІоачаттьлъ 104 процент, шура йоХкара пІаьн — 105 процент, буам — 108 процент, тха — 102 процент. Уж толамаш дахар бахьан долаш районе хьайбан деладеранна еннаЬ КПСС обкомен Ночх-ПалгІай АССР Министрий Совеген карара ка тера ЦІе байраех.

Районе дуьхьа ба боалхьа массаДолчча доакъошца къаьхьаг бола социалистически яьхь хьалха латтаран. Цар хьагойг болх кхетамца вІашТІебаьккхьаьча толамаш совдаха йиш йолра. Цар дикагІйола опыт шерра йоаржаер районе. ТІоаГІга терго ю доакъаьрг база кийчьара а.

Конференце гучадаьхар балха юкъе нийсу хІоачамбоацаран, ишшта белгалдаьхар уж Дідадара паьхьаш. Районе хІанз а лоХа я дІаьтта делаьра культура. Бриттача районе гІолла лаьрХіача хІара геттара тІара 16,4 центнер мара ялат дьккхаьдаш. Из торонашка хьежача кІеллга да. Хьалх ха латтача боахамашка дуккха лаьхаГІа да хьувькъашан. Масала, Ленина цІеранча колхозе хІара геттара тІара 20 центнер ялат чуйІІадаь.

Ялат хьувькъаьра йоккха торо я лаьттташка хий дехкар. Баьхьа, пух кхетамца пайда эцнаг. Из къаьстта белгалдаьккхар докладчика а деГІаташа а.

ТІоаГІа лоарХІаме ГІулаьх да хІанз кхашка удобренеш яхкар. Из болх массанахьа дика лелар. Геттара во лорааю удобренеш ХХ-ча партеъцца цІеранча колхозе, хІкмьхьа.

ДІаХо йоДача хана тоабе бесаш да механизированни звенош вІашаГІйоХкара болх. ДІадахьа шера дуьхьа хІоачамбоацаран дар цу баьхьа юкъе. Шу доалуучча хана районе боахамашка вІашаГІьелла 28 механизированни звено яр, хІаьта царех юкъейсаран 18 марта яцар шу чаккдоалучча хана. Из да звеноШ вІашаГІьехьачул тІехьлаГІа царуна лертІга болх ца белгІа.

Суженски районе боахамашка йоккха моттиг дІаЛоацІ баьца даьрзеи сомий бешамашеи. Баьца даьраш кхеду 1400 гектара тІа, хІаьта сомий бешамашца дІаЛоацІ 1525 гектар. Цу дакъе доккхий толамаш доах Ассински совхозе, баьхьа кхьуна боахамашка хьокхамаш чІоаГІа лоха да.

Хьаьбай боахаме доккхий толамаш даьхьаьдеи а хІоачамбоацаран а да. Дуьхьа доахан да Іаьхьара диса, ясала латт зооветеринарни болх. Жена тІехьа хьалхьеду іоахарий кІеллга да, ишшта лоха да хьадоаькха тха а. Хьайбай фермашта во ю механизаци.

Уж деккхаьр хІоачамбоацаранца боккха лоарХІам болаш ба юртбоахама специалистан. Районе колхозашкен совхозашкен къахьегаш 277 специалист ва. Цар дика кхетабу шоай белхтохкам, дика хІоачамбу шоашта хьалхьашка латта деккхаьрш. Баьхьа берригаш а бац шоай деккхаьрш дика кхетаьеп а, уж лертТІа хІоачаннцеп а. Нийсу кадраш хуьнДалуш йола моттигаш.

Районни партийни организацена тІаьнг хьалхашка латта деккхаьрш хІоачамбоацаранца Іалаьмате боккха лоарХІам болаш тІулаьх да іоХьаннаьрча партийни организацийна болх тоабар. Царех я «Красный Октябрь» ялуа колхозе партийни организацин геттара эсала бу шоай боах. Царех я «Красный Октябрь» ялуа колхозе партийни организацин. Дідахе къаьстта — теркам тІаьлаХІйта беза юхььаьнарца партийни организацен юкъеГІьара.

ХІаьнг КПСС ДК ноябрьски (1964 шу) Пленума решенеша белгалдаьхьаьча тайпара партийни организацеи геттара эсала бу шоай боах. Царех я «Красный Октябрь» ялуа колхозе партийни организацин. Дідахе къаьстта — теркам тІаьлаХІйта беза юхььаьнарца партийни организацен юкъеГІьара.

ХІаьнг КПСС ДК ноябрьски (1964 шу) Пленума решенеша белгалдаьхьаьча тайпара партийни организацеи геттара эсала бу шоай боах.

КОЛХОЗАШКАРА ОТЧЕТАШИ ХОРЖАМАШИ

Отчетно-хоржама собраниеш, юртбоахама шера итогаш, балха ялапиз ю, аргела правиеле а чун председатель а бала балха мах бу ха хьаштай колхозашка.

Колхозий резерведи торонехи мишта пайда яйцаб, малагІча доакъона, агротехническиехи приемаша, къаьхьаьвиштІехьбаккхарен цунах доагІар далареи формана дикагІа йола результаташ еннай, боахама хуттаг ларча а ян лелабгра методашта а юкъе малагІа ГІалатташ дьаД дукъарда еса собранеша.

Уж декхарш дикагІа яхоачащулургда отчетно-хоржама собраниена берригача колхозхоша цаина юкъе хьинаре дакъа лоаце. Цудухьа колхозий партийни организацен, партерайкомаш, юрта боахама йола районгии производственни управленеи декхарийла я ІаІа колхозхочоа шийг аргела да хетарг вола, ю ший лагардар гуччахьа а дуухьала а Д1аарздола хьал кийчде.

Боаъоца кийчье еса собраниеш. Боахама хІара дакъе латтача ГІулахкий юртбоахама культураан хьуттаьара, продукташ яхара, кийчьара, йоХкара план яхоачанъяра, приходраскодаш смета, правлене бала балхоа колхоза керттерча производственни участкай балца кІоарта анализ е еса. Из на дина отчетни доклад йизза хургьыр.

Собраниена кийчо яра боаХка болх бо. беза колхозий партийни бюроша организацена колхозхоша іуче, хьамаьл де деза нарца, царна дагардар, уйлаш, чичаа бакъалы хетарг доЗза деза, тІаЗкка цар собраниеца хьамаьлаш дикагІа дерзда,

Колхоза юкъара собрани колхоза боахама доал дара керттера орал сорІа. Дадахача шера итогаш яра совгІа, правлене балца мах барал совгІа. 1965 шера планаш а ЧІоагІгІо собранеша. Цар тІа нийса оттадаь хила деза наччаьхьаькхен а колхоза а хьаштаан, общественни производство лоьхьарца пахха материальни безам хургьолаш дола хьажа ГІулахкаш къоастаде деза. ХІара къаьхьегамго тешаш хила ФЕаз ше дичхагІа, хьинар долашагІа боЗх ме бу дуухьагІа продукци йолаьхкхархиларх, къаьхьегамах доагІар дукхагІа хургьилларх.

Команда а да телаш, заминистрованн а ца ен, мамогта дегІайолаье а ЗхьалІаа а еса инициативна, Комсомуттиеси партеи Советски правительствен юрта боахама къаьхьегашхоша хьалхашка оттадаь доккхий декхарашца хоачанцарца нийса наькъаш лаца новкъостал де деза лаьтанцен хьаЙбанцен болх бераштта. Иштта мара котало йолаькхалургьыр.

Колхозхой коллективни оньго дукхха диладар, де дезар хьаарда. Хьаьта правленеи партийни организацен дикагІа йиш хургьы колхозо членаша шоаш тІаЙйна планаш кхоачаьнъяра нах оаргаГІаьха.

Юкъарча собране колхоза правленена тІадуал де дезар. Отчетни доклад юовача хана артела членаша боЗьоца тахка деза хьалха шоаш де аьнна тІаЙдина хиннар поаьлене мишта кхоачаьнДаьд, колхозхоша отчетни хана юртическни белгІадаьла хІамаш цо мел теркалдаьд. Юха а ца ГІерташ, майоаттІара критика е еса юкъарча собране тІаЙйна хинна решенеш хоачаш а ца еш шоай хьаьтдар деш царна тІера йийнначу, де аьнна шоайта тІаЙдиллар дицдина хиннача, колхозни демократ, законность, боьхьий порядок тешаьлъяь правленештен цар председателштен. Цухьабаьхьа, иштта моттигаш дукха хиннай. Масала, Грозненски производственни управлене Ленина пІерачча колхоза правлене ца колхоза бухгалтера законах ца йоагІа боьхе елар ханнаьха отчет хьа ца ненаранта тІера пхи-пхи трудци тІера Іоаьккха аьнна. Наурски управлене «Ще БайракІ» яхача колхоза правлене цЗьацадоЗьа колхозхошта пхи-пхи трудци тІера Іоаьккхаш ГІод техар уж правлене заседаниеш ца баьхьнабаьл аьнна. Юкъарча собране решени а ца еш дукхха мах бола техника найдана ян аьнна аьт оттийн ДаЙоьккхаш, частни пахаца тайп-тайпара йола къаьхьегана договораш еш моттигаш я, хьметтел колхоза продукци йоккара хьаькъеьа а тІехь.

Республика дукхха колхозашка ераш юкъара собранеш а йоаьшш, уполномоченний собраш е бригадашца собранеш я. Моллагі Моттиг эттача а, партийни, советски, юртбоахама органаш декхарийла я колхозни демократ лерас, отчетахи кердача правленена юкъе йохийтача кандидатурехи йолча колхозхой уйла йизза тергалъе.

Шера итогаш еча хана бригадашеи фермашен дьа баЗхаш йиш нийс а деш цар балхага хьожаргба колхозхой.

Боккъалдар аьлча мишта дутаргда ца дуоьшш е тайна тІулаккхаш. Масала, Шелковски района «Коммунизмага бода нижъ» яхача колхоза жа леладеча фермай заведующен ба ни. Грищенкон Батаеви. Цу фермий балца хьалаш ишъаьра да, баЗхьа хьалулар тайп-тайнара да. Грищенкое баккъаьча біаь жийна тІехьара 1965 іаьхар кІебаьб, хІаьта Батаева 84 іаьхар мара кхебиазар.

Собранена кийчо еш бечо балца тІехь колхозхой боьхьоца Дьахетабе безам іаьхьа ю бригада йоккал дикагІа толамаш доаХаш хІаьнай, цхьаьн фермерча хьаЙбай продуктивность воккаччул лохагІа хІаьа лаТт. Цу тайпара бечча кхетама балха йиш хулийтарг колхозе чура торонан гучуяха а царех пайда яцара наькъаш белгалдаха а, цо йиш хулийтаргьа ялат, ковротоан, технически культурраш хьаЙбай продукташ дукхагІа йоахилга віашТІехьдаккха. ІаьХа цхьаьцайолча бригадайн фермайн балха анализ ьІчуу тІехьагІа сибне йиш хургьы колхоза кадраш балха тІа ніийсагІа дІаЗьожае. Цун колхозхошкара Дадеха йиш хургьы пийна ДаБепаьча балха ю участмера тІеронеч пайда ца эна, общественни боахама, хаЗкъа рузкъана де доагІаш дола доал ца деш бола, культурраш хьуоькъара дале а е хьаЙбай боахам дегІайолабаргда дале а шоайкара зе доала нах балха тІара ДаБахар. ПхьаБанчда уччаза партийни организацена гучаларгда кадраш балха тІа ниійсеча ший пийнна ГІалатташ, хІаьна аьчна кадраш хоржачен уж ДаниійсьечеН правлени хинна ца Іеш партийни организаци а хул. Партийни организаце из лоарХІам бола ГІулаьхх ший бера ца доалийтача, производства керттера участкаш шоай ГІулаьхх дика доакъа, болх булургболча жалифицировании йолча кадраша тІаЧІоагІЬара ца йоажо еса боахам а дика дегІабоагІа.

Масала хьаьцарчьа вай Ножай-Юрта района «Октября 40 шуо» яха колхоз. Шин шу хьаьта ну колхоза керте эттар болх булуш вола организатор коммунист У. Г. Осмаев. Цу хана чуть колхоза ГІулаьхкан дикка тоаделнаш. 1963 шера 61 центнер дулни 763 центнер шурен мара ца дьаьхкача мета. 1964 шера 120 центнер дулни 819 центнер шурен ьІжжаг. Паччаьхьаькхенга шура йохкхара план 108 процентн дулах доажара план 106 процентн йохачаШьаьй.

Юкъарча эвенон кадраш юрта боахама специалисташ партийни организацена хьаДдаьна йоажо ен ціаьн деза.

ДІахо йолаче хана яьг дукхагІа доаккхилга, хьаЙбай продуктивность лаКхьелга, продуктаШка ДІабода мах лоЗбелга хиля йиш ян боахама чура специалисташ на еш. ХІаьта специализаци ярг ДІадехарда боахама хІара дагьхана керте ГІулаьх дика довза, творически кьаьгьаш вола специалист хилар.

Колхозашкарча отчетно-хоржама собранена боаГІаьн бола мах берба специалисташа баьча балха, кІиттаьхьа ергьы творически ког доаЗаш, ший низ ДІа да луш болх баьрашта, производства организатор а воаЗаш, дог на даза советчиз хинначе.

Отчетни собранешка хьаьда йола моттиг лоаЦарта колхозе общественни лечиН ГІулаьхкаш ВІаьш тоадара дешо а. Колхозий партийни организацен правленеи декхарийла я цу деша кьаьстта тергоо е, ишлоаьн а а доаЗаш, колхозхой, болхлой, яьхча гражданий шоай доалаьЗа болча подсобни боатама ца доагІаш отчаьдаь хиннаш доаЗонаш ДІадоаьаш КПСС ЦК РСФСР-а йолча Бюроси Российски Федераце Министрий Совети баьча соцамца хьаьхле а ледаЗеш боахама хьаьда доаЧа хьаьгга хьеЖжа из доаЗ кьоастаде.

ВІаьстана баЗхьана кийчо ечи бехкатохкамерча хана нийсгу хІара колхозашка ей йоаьа отчетно-хоржама собранеш. ВІаьстан баЗхьана хІара бригадо яьча жийчонга хьажара хьисаде чаккхьаьа еса отчеташ хоржамашн колхозий партийни органаш заЦешен правленеиен.

ХІаьно декхар латт хІара боахаме культура ДІаЗовча лаьттай структураца хьоастаЗраш, лаьттаннара боахам дегІтІа дегІабоагІаргбола планаш оттаьрах. ПхьаН культурай дуХьа хІаьа боахаме боккха доарХІам болдан ДІаЗ доагІа йолаЗай продуктивность лаьхььара, продукташ ДІабода мах ца белга хилийта йиш яц боахаме. Специалисташа, фермаДираша, мугГаеРча болХлоша шерра дакъа а лоаЦаш, ергьра юртбоахама продукташ кийчьара йола паччаЧьаьжхен пІемнаш йизза хоачаьнЗе, боахама экономика ДІаЗо дегІайолаЗе, къаХьегамой материальни культурни болдан лаьхье йиш хулийтаргйолча тайпаре оттае еса хІара колхозеи совхозеи культурган ДІаЗовча лаьттай структура. ВІаьстн культурган толамца ДІайийна хІара дукхха ца дьаьхе тракторана, машиннаца болх дика барах тийна хургьа. Цудухьа юртбоахама техника кийчьара кьаьстта теркам тІаБахийта беза.

Уж шера соахкарчуд шооза дукхагІа минеральни удобренеш хоачаьрчь республика колхозашкеи совхозашкеи. Боккха лоарХІам болаш да царех бисза пайда а эцаш уж хланка яхкар. ХІаьз мамогта дукхагІа кийчье а хлашка йилла а еса моттигера удобрени.

В. САВЕЛЬЕВА,
КПСС Нохч-ГІалгІай обкома юрта боахама отдела заведующе заместитель.

ЯЛАТ ХЬУВКЪАДАРА

Юртбоахама культурай хьувкъам лаккбара чІоагІа лоарХІам да минеральни удобренеи гассар. Цудухьа хІаьна промышленностс дукхагІа арагеп минеральни удобренеши ДІайийна хІамаш лорацо химически средствапи

Дукхагі а тІаоаШ латт минеральни удобренеш тха районе а. Масала, уж шера хьалхарча квартале тха районе колхозашен совхозашен хургьа 540 тонн фосфорний 480 тонн азотни удобренеи. Цул совгІа. «Сельхозтехника» районни отделене кхоачаргьа поваренни туха 6 тонн, аьмнечни селитра 60 тонн, хьайбашта лаьрХІа калийни туха 60 тонн, хІаьта уж хІамаш ДІадахача мерачул дукхха а дукхагІа я.

Жа леладу «Терский», «Гвардейский» совхозаш, «Россия» яха колхозе санна доачча боахаманка кхы тІа а туха 60 тонн кхоачаргьа кьгьарча хьаЗбашта лаьрХІа.

Хевш да тха районерча дукхха боахамашка хІаНа уж сахьта кхашка минеральни удобренеш ДІатасса кхоачам боллаш машиннаш да хилар. Цудухьа чІоагІа лоарХІам да дуухьал цу ГІулаьхх хьаьча техникех нийса пайда эцарал совгІа. боахаме йолаш йола машиннаш минеральни удобренеш товсларгйолаш тоаар а. Масала, «Братский», «Новогорский» яхача совхозаша, Ленина пІерачча колхозо, Ставропольски ярда «Ставрополех» яхача совхоза механизаторий опытах пайда а эцаш, шоай низанца кийчьаьй минеральни удобренеш тессаргаш. Цу ГІулаьхха дар пайда ййцар еха латтача КУ-2 яхача комбайнах яьккхача бункерахи яьхьйолча тележкехи. Из удобренеш тессарг Т-25 е МТЗ яхача трактора прицьаьвеа. Удобрениг ДІатовсаьла хана 20—25 метр шера кха чулоацаш йоДа агрегат, хІара сменах 50—60 гектара тІа удобренеш товсалу цунца. Кхашка минеральни удобренеш товсача хана чІоагІа лоарХІаме я юртбоахама авиаци. ЦхьаБаьхьа, дерригача боахамашка йці самолет Іохопург йолаш кийчьаьй майдан. «Минеральный», «Надтеречный» яхача шин совхозе цу тайнара кийчьаьй майдан я.

Юртбоахама авиацен эффект дикагІа йолаш пайда эцара самолеташ Іойосаррйола майдан кийчьаьг. ца Іеш. самолета тІа минеральни удобренеши ялохимикаташи тІаЙоттара балха механизаци е а еса. Масала, «Минеральный» яхача совхозе Д-452 яхача погрузчикашца тІаЙоттар самолета тІа удобренеш. Иштта йотташ хилча болх дуухьагІа буьу самолетага. Екхан йолча дийнахьа 400 гектара тІа госсалургьи цунца удобренеш.

ДІайийна хІамаш дика хьувкъаьчарех доарХІам я органически удобренеш а. Цудухьа чІоагІа уйла тІаЗхийта еса кхашка кхо ДІаккхьара.

Органически удобренеш яхашка ДІаккхьара ГІулаьхкан дика латт «Верхне-Наурский» совхозе а «Россия» яхача колхозе а. Цул совгІа кхо тІаДоттара балха «Россия» яхача колхозе механизаци а яьй. Цунах ВІаштІехьдьаьнад цар кхо ягар гаргта тоин органически удобреней ехашка ДІаяьха.

Органически удобренеш яхашка ДІаккхьара болх во лелаш «Надтеречный» совхозе а ньхьабаьхьа, уж ГІаЙоттара балха механизаци яьйи укхаза. Цу ГІулаьхо юкаетт удобренеш ехашка ДІаккхьара темпаш. Кхо ДІаккхьеаьр шиъ я ну совхозе, цхьаБаьхьа, уж шаккхе а болх бен яц, удобренеш тІа а ювтгаш уж ДІаккхьаьн я. Цул совгІа, Д-452 яха погрузчик органически удобренеш тІаЙоттаргйолаш тоаа ледеш цар да совхозе, ХІаьта а из ден дац.

ХІаНа шин ЗЗар тоин гаргта удобренеш ДІаЙийхьаьй «Надтеречный» совхозе. Удобренеш ТІаЙоттарен Іойосаярен балхаНта механизаци а ялмеханизированни хьисаде удобренеш ехашка ДІатуьсеан хиннаьхаре. кІеЗигагІа диллача 4000 тонн кхо диллА хурсдар совхозо.

ХІаНз удобренеш сихагІа ДІаккхьара дерригга ниизи оаргІагІа ца ДаккхаЧа дарсдан тха районера боахамаш. ТІаккха мара аьа йиш яц тешшаме ялаташ хьувкъаргда аьина.

Э. ЯКУБОВ,
«Сельхозтехника» Наурски объединене агроном.

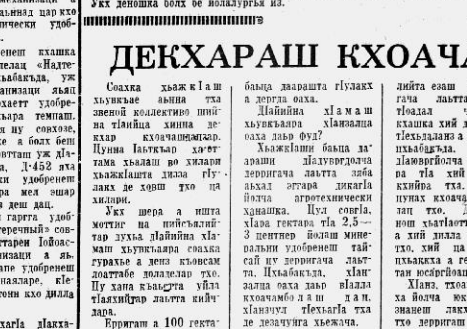

Уьхх сурта тІа шоана гу Грознерча Калинина пІерачча поселке хьалъяь 90 бера лаьрхІа берий беш-комбинат. Уьхх деношка болх бе йоалургьы из. **И. Плиева** сурт.

ДЕКХАРАШ КХОАЧАШДЕРГДА

Соахка хьаж кІ а ш хьувькъе аьина тха звеной коллективе пийна тІаийца хинна декхар кхоачаьнаьхкар. Цунна ІаьхтІкан хоаттама хьалаш во хилара хьажкІаштта дилла ГІулаьхх де хоВш тхо ца хилларх.

Уьхх шера а ишта моттиг на пийсьалІитар дуухьа ДІаЙийна хІамаш хьувькъара соахка гурахье а денз кІовсам доаттабе доалеДар тхо. Цу хана кьаьстта уйла тІаяхийгаЙа лаьтта кийчьара.

Боригаш а 100 гектара тІа ДІаЙийна хьажкІаш я оаха кхеерьгьяраш. Цул совгІа иззал долча лаьтта ДІадийнача

ВАХАРА ХАЬХО

Здоровье яхача журнала феврaльски номер тІа кепа тохарьга дега электростимуляторах йола Серова Нинай статьи. КІезшага лоаш а ях журнала редакце пурмах ях статья дешаргата еша мозаго

(АПН-а)

...1942 шу. Іалхьмате чІоаГІа нив тІабахийта моастаГІа вохаеиаву Севастопола.

Цу бирсача тІем тІа хьаххара Іоаялла кІалхара вальар капитан Саенко Прокофий. Штольни экхийта аьина приказ хьаьчар. Саенкона тІадиллар из кхераме ГІулаях.

Экхамо доакъош деш йохайир чхар. Поштен латтанен кІалвоалар Саенко хьаьхийтача. ТІехьаьрга катерна арахьалар из моастаГІаша дІаьлаьцна городера.

Чакхьаьлар тІом, іалхьа шеьвча Севастополе іохавера Саенко Прокофий. Ший шеллаГІа вахар дІадоладеш ер город. Массанена а цІахьана ший иза ца хьобеш кхаьхьийтар Саенкос. ЦІаьхха больница корел арахьа дисар кхеткан дола вахар. Хала инфаркт...

Кхаь шера бІаьхьедар вахар бахьан долаш доаттабу къовсам. Инфаркт хинначул тІехьаГІа хьахиннача муа толхийир дегата лерраГІа доах байтача, цу керо бен бола беьлх кІаштІехьбоахача а участкоча импульсий делам.

Кхьметтел дихагІоочча деношка а минута 20-эз мара тохаларцар Саенка пха, луккхача хана ялхнера іхоачаш лох а луш. ХІара из цу тайпара хала массаз хила тІехьхара хила тарлуш дар. Саенко вахача цІен наІарга кастката йоаГІар «Скорая помощь» яха машина. Белтаглка больницие уллар из.

ЦІаьхха, вахарга дог доахнарга хилар. Инженераша айхха бувзам а болаш іхьаьхкхе оттаьлча частотех дега импульсан луш йола механиком медицина хьаьвьта хайра Саенкона. Цуьхьаьхьа іхоачаьнбоаьцарш дар ашпаратаца. ЦІаьх килограмм хуо цунах, хач уллача тІорме чу лелаю из саго, хІаьта проводаш-электродаш дегах ІІа а тейсе наьхха уллах хьарайбоах.

Прокофий Павловича письмо яздир Москве:

Лазара истори хьадийхар хьинкера, хІаьта дукха ха яллехьа сесаги лери улув а волаш Москве хьаьхьачар Прокофий Павлович.

Операци ейта кийчлучч хана дерриг а 120 грамм мара доазал доацал, проводашта меттел платинах дьа диткъа спираль йолаш «Москит» яха керда прибор совет ски Іилмаэова хьаьлча хайра пунна. Сага керда орган а хиннА дІаоттта тарлуш я «Москит» — тІіка кІаьлхарча клетчаткех дІатет из Дукхъача хана цахаддаш болх бербеллаш я механизм, цул тІехьаГІа атта кхьчунна хувца а тарлургіа. Хьалхарчарна из изобретени пий доГІаца техкарех из Прокофий Павлович.

...Ма дукха фо да-кха ма аттА да-кха салаха! Из дар Саенкона операци яьчуг тІехьаГІа хьалхара хоозиар. Пульс дагар бир цо — 72-за тохаларга.

Вервинга сиха хилар. Ши кІира дьаьчча гаргара вахи новкъостийн Севастопольскан вокзале наьха бальхар Саенкона. Вагона чура деГІ дай долаш, сакъердалуш, цьхьаькка гІо на ушаш паргІата а атта а машина дІаттІаьвахар из!

Цу хана дена дукха ха діаяхий. Дукха ха йоаннаш іоха а клинике ваха хиннав Саенко — кхы а ларкІаГІчунца аппарат хийцай дунна.

(АПН).

БОКЪОНАШ ТЕЛХАЕРАШЦА — КЪОВСАМ

Уьх деношка Нохч-ГІалгІай облсовнийра яьхлаГІа пленум хилар. Докладчика облсовпрофа председателла нов. Сидельникова белгалдаькхар уьх тІехььхарча шерашка боахама кулгалхошка кхьаьлГІама заседнодательто да телхаейтарах профсоюзни организацена дика кхьаьлІГІа хилар.

Пренешка къамаьл даьча механизаьтаьн химический промышленность болхлой обдома профсоюз комисе председателла нов. Гринценко, ЦІтате водника облсовпрофа инспектора нов. Калинина. Новогроженски теплоэкспертнрала заседкома председателла нов. Луковенкос белгалдаьхар балха юкъера дукха кхоачамбоаьнарш. КхьаьлГІама заседнаш телхазу. болхлой боьхонан хьалоттийташ цхьаьнаьболча кулгалхоша. Масала, Гаражни оборудование завода директора нов. Столбова хІара бетта 20 ди даьлча дена бутт бовашца смена нормаш совГІа 2 — 3 сахььта болх байт нахага, кхуьш боаГІача нахага 7 сахььта болх байт.

Дукха моттигаш нийсду предприяте профсоюзни организацена барта а воанаш кулгалхочо балхара саг дІаваахкхан. Царна юкъе нийсду бехк болаш ІІабаХха нах а, юха суо из баьхда оттавича из болх ца беш мел лийннача хана даьна а, іаьзаш хул цунна. Масала, ІІазахаха шера Ермоловски совхоза директора нов. Сухомлинова рабочкомана барта а воанаш ких саг балхара ІІаьвьаькхар, хІаьта берах болча нсташка хала баьхьаш дайсар. Уьх ешина дола масалаш кхы а доаладе йийш а.

Нохч-ГІалгІай облсовпрофа пленуме даьхьа доацаш хиннараша соцдаьдІ ІІаьхо йодача хана уьх санна доаладе кхоачамбоаьцарш ца хилийта.

С. ЧУХАРЕНКО.

Трюмера робот

Дальни Востокера портоан грузчикий дика ІІонча хьахиннан — робот. Из электрически грузчик хьаьлЙ Ленинградера конструкторашца отталъча чертежех портови оборудованне Бердянски завода болхлошен инженерашен. «БМТ-4А» яхаш я из. Цун кадина яц. Цу машина дистанционни управлени я, дІаГІаьхьежача бумбарга тара я из. Кемай трюмашца чуБетта бІекъа ІІобоассабича, баржа мухь нийсбеча дика болх бу цо. Цу электрически бІЬдозера болх байр «водитела» пульта тІара ше «робота», — грузчика массеьж итташ меттраш гаьна, йийлача далуба тІа а латташ.

Трюме хьаьчача йоккхача металлически «бумбарга» сахьата 50 — 100 тонн мухь дІанийсбу.

Берригаш раьза а болаш

Уьх деношка МагІалбика ремстройчастка болхлой профсоюзни собрани хилар. ПІадахача шера дьаьча балхий итогаш йир пиГа.

Участка болхлоша ремонт йир 16 цІепиа, городерча магистральни газопровода газифицировани ьлй, иштта кхы лукхха балхан даьл. ДІаддахча шера ялан хаьал ьлаьха кхочашъьлй цо.

Къьстта дика къьхьегарца белгалбаьлна ба ни. сотрудникаш Даурбеков Султан, газосварщик Горгунев Виктор, штукатурш Ліхарова Майса, Бузуртанова Тамара, плотник Хучоев ИсмаІла, кхьбараш.

Ремстройучастка коллектива профсоюзни собране керда социалистически деккарашт тІаийдар уьх шера плян хаьал ьлаьха кхоачашъьра. 1965-ча шера ПІан 25-ча декабре кхоачаш а еш, къьхьегама овсарле планах лаьрХІачул цька процент лаккъеригьа. Кхоачашбеча балхара ІІабода мах лох а бер цар дикал лаккъеригьа. ТоабергІа коллектива болх.

Собране хиннараша дийца а дийца берригаш раьза а болаш ТІаийнар уьх керда социалистически деккарашт.

Б. НОВОСЕЛЬСКИЙ.

ЦИСКО БІЕХАЛАШ ДОАДУ

Дехний доадарал совГІа циско ихьы хІама дац ьаина хетар хІанзалца. Бакъда Устюрт (Узбекистан) яхча лоамашка лела геологашцарча Мирон ихьа циско йохайир из уйла. Доьхьан деалла біехалаш доадаран «говзалга» дьаьнад из хІанз.

Геологий лагера юхе біехал гучабаьлча, Мирон ІалаьмІте чехна тІаьхьнхет цунна. Цог а ьаьца ьаьттах бетт ца ье. Массеьжа иштта іотехача біехан белий діабоал. Ше бийна біехал аийце, палатакана тІадода из, цига шийна доагІар хьа а зи.

Цкъа ьатташ доалаш біехалн цергехар циска. Вертолетаца венача лоро дарба дир Мирона, юха а ший болх діаболабаьб ца — доьхьан доалача біехалех лагерь лерошо да из.

ДЕШАРХОЙ НИЗАЦА

Грозненски района Алханчалински къьхьача школа спортивни зала йй чІоаГІа танцденна дар. Шоай низаца цунна ремонт е ІІаШагІедилар лаккъеча классашцаьрчча дешархоша. Производственни лешар хьеза В. Кнотини физкультура преподаватель Ш. Вегнеи керте латташ йола дешархой бригадаш ВІашагІЬехкар школе.

Болх ДІаболабелар. Цхьаьгаьн столярий болх беш бар, шодлагІйаьрш — плотникийх, кІоалагІйаьрш — ьаьттанаьра болх. Ши кІира далале ворХІ хуьбметр ий техар дешархоша.

ХІанз ьаьтаьлаьн ремонт йистеьнаьнчуьн тІехьаГІа чІоаГІа хоза я спортивни зал. Уьхьа физкультура уьрсел совГІа волейбалах, ейгача атлетиках, гимнастикаьх ях хуьл дешархошта юкъе. Цига лакъа доацаш спорт еша вола 170 дешархо ва.

К. ВИННИК.
хьеьархо.

НАХА БАРКАЛ ЙОАХ

Цхьаьн іеношка я «Октябрьнефть» НПУ ОРС-а № 9 йола промтоварпин № 10 йола кхачам товарийн ни тика. Хоза кийчІаьн витринаш, цІена помещени, наьхана Іьмера продавещан — из да пу тикашка — дІачуьвьаьнаЧоа дила біаргагур.

ЧІоаГІа раьза да тиьай болх-доцта пигара хІамаш ийю ях. Жалобайн предложеений книжка тІа йийдахоша продавещаьта из дах баркалаш мара ях хІама дац. Пехлика болх бу продавещан ба пу тІа белгалбаьхА. Уж ба, масала, Берешшаева Н., Степанишева, Е., Воробьева З., кхьбараш, Раьза хиле арабоьш пу тикашка бььхьа ййаьрхой.

Г. ДОБРОВОЛЬСКИЙ.

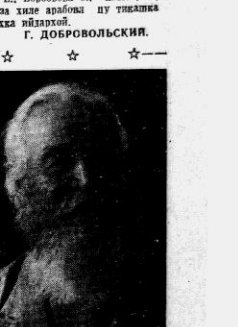

Хрущий Константин Викентьевич— 1877 — 1878 шерашка хиннача эрсийтуркий тІем тІа дакъа лоацаш хиннаь. Шиткински дукъа тІеи Плевнайна ноьхьа полка лейбгварде ьоккхагІа волга унтер-эсар волаш хиннан Константин Викентьевич.

К. В. Хрущий советско-болгарски доттагІаен Обществе Центральни правлене сийлахьа член. Советско-болгарски доттагІаІ чІоаГІдара дукхача шерашка къьхьегарах а вала дийнаьха денз біаь итт шу дизарна дувзадеина а СССР Лаккхьарча Совета Президиума Указана «Сийлен знак» яха орден еннай К. В. Хрущекна.

Е. Ивановский сурт.,
ТАСС фотохроника.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

ЧАКЪЬЯЬННАЙ ЮКЪАРА ПОЛИТИЧЕСКИ ДИСКУСИ

НЬЮ-ЙОРК, 27 январь. (ТАСС). Генеральни Ассамблеен сессе чакхььннай юкъара политически дискусси.

Къулбехьен Вьетнамерча хьалха мах беча хана малийски делегаци бехке ьаьчА США делегата дала доагІаш дола жоп а луш. Мали вокало аьлар, ший мехко лелаю блокех ІІа ца кхетара политика ВІашагІкхийтача Штаташа бакъъе ешаш хІама дац. Оаха блокех ІІа ца кхетара политика лелаяр, аьлар Мали делегато, империалиймана нейтральни гІулакхаш хилара маІан доаш дац.

ООН-а «Пежвака план» ОалаН йола афро-азиатски мехкий группа предложенеш бакъъеш къамаьл дир Афганистана вокало Пежвака.

ВІашагІкхийтача Штаташ цхьаьйола кхыча колониальни державаЙн маневраша хІанз ООН-а оттаьлча дуьхьаленех чакхдоргдола реалистически-ниьх хьехьаш йола из план Советски Союзо хьаллаьлар, цхьаьбакъа, ВІашагІкхийттача Штаташа тІаэнда а тигаьнар.

Пежвака белгалдаьккхар, хІанзаьн ІІаьхьаьнаьтаьнаьнчуьнаьнчуьнаьнчу